PETYCJA

w sprawie ujednolicenia i wyrównania wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych

Adresat:

Wojewoda Świętokrzyski

Wnoszący:

Zawodowe Rodziny Zastępcze (ZRZ)

Prowadzący Rodzinne Domy Dziecka (RDD)

oraz

Związek Zawodowy NSZZ „Solidarność”

Rodzin Zastępczych Zawodowych i Rodzinnych Domów Dziecka

Podstawa prawna:

Działając na podstawie:

- art. 2 ust. 1, art. 4 i art. 6 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. 2014 poz. 1195),

- art. 180 i art. 182 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2024 poz. 1516),

wnosimy petycję dotyczącą konieczności podjęcia nadzoru nad realizacją zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego w obszarze organizacji rodzinnej pieczy zastępczej.

Akapit dodatkowy:

Pierwotnie petycja była kierowana wyłącznie do Wojewody Zachodniopomorskiego, gdyż to w naszym regionie najdobitniej widać różnice w wynagrodzeniach rodzin zastępczych. Jednak po ostatnich obchodach Narodowego Święta Niepodległości, podczas których tak mocno podkreślano jedność wspólnoty i to, że wszyscy stanowimy jeden naród, uznałem, że nie mogę milczeć w sprawie rodzin zastępczych z całej Polski. Nasza praca, niezależnie od województwa, ma ten sam cel — dać dzieciom bezpieczeństwo, stabilizację i dom. Dlatego

kieruję tę petycję do wszystkich wojewodów, w trosce o równe traktowanie rodzin pełniących identyczną misję w różnych częściach kraju.

Wniosek główny:

Wnosimy o podjęcie działań zmierzających do wyrównania i ujednolicenia wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka na terenie województwa, poprzez przyjęcie jednolitych standardów wynagrodzenia co najmniej na poziomie wzorcowym już funkcjonującym w Polsce:

- wynagrodzenie zasadnicze nie niższe niż 6000 zł brutto,

- dodatek stażowy 1% za każdy rok pracy (do 20%),

- 500 zł dodatku za każde dziecko powyżej trzeciego,

- stawkę godzinową dla osób do pomocy 34,00 zł/h.

Uzasadnienie:

W różnych województwach i powiatach występują bardzo duże różnice w wynagrodzeniach rodzin zastępczych zawodowych, mimo że wykonują one identyczną pracę, ponoszą identyczną odpowiedzialność i działają w ramach jednego systemu prawa.

Powoduje to:

- nierówne traktowanie rodzin pełniących tę samą funkcję,

- trudności w pozyskiwaniu nowych rodzin do systemu,

- wypalenie zawodowe,

- rezygnacje rodzin,

- destabilizację systemu pieczy zastępczej.

Wniosek końcowy:

1. Przeprowadzenie kontroli realizacji zadań z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej w jednostkach samorządu województwa.

2. Wydanie zaleceń ujednolicających wysokość wynagrodzeń rodzin zastępczych.

3. Opublikowanie informacji o sposobie załatwienia petycji zgodnie z art. 13 ustawy o petycjach.

Podpisy Wnoszących:

……

Zawodowe Rodziny Zastępcze (ZRZ)

……

Prowadzący Rodzinne Domy Dziecka (RDD)

……

NSZZ „Solidarność" – Rodzin Zastępczych Zawodowych

i Rodzinnych Domów Dziecka

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, /elektron. znacznik czasu/
DD-I.055.9.2025.FS

Związek Zawodowy NSZZ „Solidarność”
Rodzin Zastępczych Zawodowych i Rodzinnych Domów Dziecka
Regionu Zachodniopomorskiego

ZAWIADOMIENIE
O SPOSOBIE ZAŁATWIENIA PETYCJI

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. 2018 poz. 870), w związku z petycją w sprawie wyrównania wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka, uprzejmie informuję:

w obecnym stanie prawnym, na podstawie art. 91 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rada powiatu może, w drodze uchwały, podnieść wysokość wynagrodzenia oraz świadczeń pieniężnych przysługującym rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinny dom dziecka. Wśród nich znajdują się zatem: wynagrodzenie przysługujące rodzinie zastępczej zawodowej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, świadczenie dla rodziny pomocowej, świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, dodatek na dziecko legitymujące się orzeczeniem
o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka, świadczenie na pokrycie: niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka – jednorazowo oraz kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - jednorazowo lub okresowo, a także środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego.

Intencją ustawodawcy było zatem wprowadzenie w obszarze świadczeń i wynagrodzeń możliwości podwyższenia przez radę powiatu, czyli organ stanowiący w powiecie, minimalnych kwot wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych
i prowadzących rodzinne domy dziecka, określonych w ustawie.

Decyzja ta powinna odzwierciedlać charakter lokalnego rynku pracy i jego uwarunkowań. Co więcej, ustalając wysokość wynagrodzenia dla rodziny zastępczej zawodowej - stosownie do przepisów ustawy - bierze się pod uwagę w szczególności kwalifikacje, szkolenia i oceny rodziny.

tel. 222-500-108
info@mrpips.gov.pl
https://www.gov.pl/web/rodzina
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

Umowa o pełnienie funkcji rodziny zastępczej bądź prowadzenie rodzinnego domu dziecka określa między innymi wysokość przysługującego wynagrodzenia oraz sposób wypłaty. Ustalając wysokość wynagrodzenia dla rodziny zastępczej zawodowej bądź prowadzącego rodzinny dom dziecka bierze się pod uwagę w szczególności ich kwalifikacje, szkolenia i oceny. Zastosowanie sformułowania „w szczególności" wskazuje, że jest to katalog otwarty, a kwalifikacje, szkolenia i oceny nie pozostają jedynym kryterium przy ustalaniu wysokości wynagrodzenia.

W przypadku gdy rodzina zastępcza zawodowa bądź prowadzący rodzinny dom dziecka ma długi staż pracy bądź opiekuje się większą liczbą dzieci, to niniejsze czynniki powinny zostać uwzględnione przy ustalaniu wynagrodzenia rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka. Należy również zauważyć, że zawierana umowa określa warunki oraz sposób zmiany tej umowy. Zmiana umowy powinna natomiast następować w przypadku zmiany bądź pojawienia się nowych okoliczności związanych z pełnieniem funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzeniem rodzinnego domu dziecka.

Podwyższanie wynagrodzenia rodzinie zastępczej zawodowej lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka ze względu na długi staż bądź opiekę nad większą liczbą dzieci jest godną pochwały praktyką. Stanowi bowiem docenienie pracy rodziny zastępczej czy rodzinnego domu dziecka, ich zaangażowania, zauważenia istoty roli jaką pełnią. Przepisy ustawy nie zabraniają powiatom przekazywania rodzinom zastępczym zawodowym czy prowadzącym rodzinny dom dziecka zwiększonego wynagrodzenia.

Rada powiatu posiada kompetencje w zakresie podniesienia minimalnej wysokości świadczeń pieniężnych, które mogą być przyznawane przez starostę. Uchwała taka ustalić może – na poziomie wyższym niż ustawowy – jedynie dolną (minimalną) granicę świadczeń pieniężnych przyznawanych przez starostę. Jako akt prawa miejscowego, a zatem źródło prawa powszechnie obowiązującego o charakterze podustawowym, w żaden sposób nie może, bez wyraźnej delegacji w tym zakresie, ograniczać, a tym samym wyłączać przyznanej ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej sfery uznania przyznanej organowi administracji publicznej, jakim jest starosta. To on lub upoważniona przez niego osoba jest uprawniony do kształtowania wynagrodzenia zawierając lub aneksując umowę z konkretną rodziną zastępczą.

Choć postulaty dotyczące wzmocnienia sytuacji rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka są w pełni zrozumiałe to ich realizacja nie może być przeprowadzona bez ingerencji ustawodawczej. Obowiązujące przepisy ustawy wyznaczają minimalny poziom świadczeń i wynagrodzeń, pozostawiając jednocześnie powiatom swobodę w podwyższaniu tych kwot ponad

ustawowe minimum. Konstrukcja ta odzwierciedla konstytucyjną zasadę samodzielności jednostek samorządu terytorialnego oraz założenie, że to organy powiatu najlepiej znają lokalne uwarunkowania rynku pracy, potrzeby systemu pieczy zastępczej oraz możliwości budżetowe.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie posiada kompetencji do narzucania powiatom konkretnych stawek wynagrodzeń ani do wiążącego określania ich wysokości w drodze aktów podstawowych czy wytycznych. Mając świadomość zgłaszanych postulatów oraz potrzeb systemu pieczy zastępczej, resort rodziny prowadzi prace nowelizacyjne zmierzające do poprawy sytuacji prowadzących rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka.

Przygotowywany projekt nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej 23 grudnia 2025 r. uzyskał wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów. Obecnie trwają uzgodnienia wewnątrzresortowe projektu. Kolejnym etapem będzie skierowanie projektu nowelizacji do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych.

Nowelizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zakłada wzmocnienie oraz ustabilizowanie sytuacji rodzin zastępczych m.in. poprzez wprowadzenie nowego typu umowy: rodzicielstwa zastępczego, wzrost wynagrodzeń minimalnych dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka, wprowadzenie dodatku stażowego, coroczną waloryzację świadczeń i wynagrodzeń wynikających z ustawy.

W pracach nad nowelizacją uwzględniono również przepisy wzmacniające i stabilizujące sytuację dzieci, które się w nich wychowują. Priorytetem było zadbanie o najlepszy interes każdego dziecka, polepszenie efektywności mechanizmów działania sektora publicznego i kontynuowanie trwającego już procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministry Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Aleksandra Gajewska
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/